

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Veronika Vrábel Porteš
Téma práce:	Mezinárodní obchodní mediace v kontextu Singapurské úmluvy o mediaci
Rozsah práce	183 524 znaků
Datum odevzdání práce:	31. 3. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka si pro svou diplomovou práci zvolila téma z oblasti alternativních metod řešení obchodněprávních sporů – Úmluvu OSN o mezinárodních dohodách o narovnání vyplývajících z mediace, tzv. Singapurskou úmluvu z roku 2019 (dále jen „SÚ“). S ohledem na zvyšující se oblibu mediace jako způsobu řešení sporů a s ní související potřebu řešit (nejen) na mezinárodní úrovni otázku vykonatelnosti mediačních dohod, považuji zvolené téma za velmi aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma vyžaduje znalost mezinárodního práva soukromého v širším kontextu i v úzkém zaměření na metody a pravidla řešení sporů a uznání a výkon titulů, a to nejen na úrovni vnitrostátní a unijní, ale i mezinárodní, neboť SÚ má ambici stát se celosvětovým nástrojem pro vykonatelnost mediačních dohod. Předpokládá se práce se zahraničními zdroji, a to jak v rovině právních předpisů, tak i odborné literatury a judikatury. Náročnost tématu odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci.

Na diplomové práci si cením mimo jiné toho, že se autorce podařilo vyhnout zdlouhavým popisným pasážím a velmi často používá analytickou a srovnávací metodu (zejména ve čtvrté a páté kapitole).

3. Formální a systematické členění práce

Práce je přehledně a systematicky členěna na úvodní část, v níž autorka nejprve stručně uvádí mediaci jako jednu z alternativních metod řešení sporů z mezinárodního obchodu a následně vymezuje cíle své práce. Hlavním cílem práce má být analýza podmínek vykonatelnosti mediačních dohod uzavíraných v mezinárodních obchodních sporech a dopad SÚ v této oblasti, přičemž dopady chce autorka posoudit z pohledu unijního práva i vnitrostátních právních předpisů.

V prvních dvou kapitolách diplomantka blíže vysvětluje principy mediace a popisuje jednotlivé prameny právní úpravy. Převažuje zde popisná metoda, avšak již na konci druhé kapitoly autorka používá komparativní metodu, porovnává právní úpravu v jednotlivých předpisech. Ve třetí kapitole se autorka podrobněji věnuje institutu mediační dohody a působnosti SÚ, ve čtvrté a v páté kapitole pak autorka přichází k jádru své diplomové práce – uznání a výkonu mediačních dohod. V závěru pak diplomantka přehledně shrnuje dílčí závěry, k nimž v předchozích částech dospěla. Součástí diplomové práce je i příloha, v níž autorka přehledně

komparuje základní principy právní úpravy mediace ve všech třech rovinách, tj. rovině mezinárodní, unijní i vnitrostátní.

Členění diplomové práce je, pokud jde o tematické zaměření jednotlivých kapitol, přehledné, autorka postupuje od obecných částí k jádru hlavního tématu. Z hlediska systematického členění bych však autorce vytkla to, že obsah některých kapitol nekoresponduje s jejich nadpisy. Například kapitolu 3.1 o věcné působnosti SÚ autorka začíná vysvětlením časové působnosti a přechodných ustanovení (str. 27). V téže kapitole dále autorka srovnává dopad vázanosti států jednotlivými úmluvami, což už je za hranicí vymezení věcné působnosti SÚ, a konečně se v téže kapitole pouští i do podrobností úpravy mediační dohody. Nemám námitky proti samotnému obsahu, jen se domnívám, že by přehlednosti textu prospělo rozdělit jej do více podkapitol a dbát na soulad obsahu s nadpisem kapitoly.

Autorka používá jazyk a styl odpovídající odbornému právníckému pojednání, pravopisné chyby se v textu až na drobné výjimky nevyskytují. Styl je čtivý a srozumitelný.

Citační aparát je v souladu s normou.

4. Vyjádření k práci

V kapitole 3.1 postrádám vysvětlení pojmu sídlo podnikání strany mediační dohody jako hlavního určovatele mezinárodního prvku mediace ve smyslu SÚ, kterým je vymezena věcná působnost SÚ. Autorka navíc nekonzistentně používá v práci pojmy sídlo podnikání (str. 28) a místo podnikání (str. 37).

V kapitole čtvrté na str. 51 mám připomínku k autorčině tvrzení, že v případě, že se bude chorvatská strana mediační dohody domáhat jejího uznání a výkonu v Řecku, bude postupovat cestou chorvatského (nikoli evropského) mezinárodního práva soukromého. I zde (tj. v Řecku při snaze dosáhnout vykonatelnosti mediační dohody) se ale podle mého názoru uplatní unijní nařízení, a to jak v procesní rovině (pro určení mezinárodní příslušnosti pro řízení, jehož výsledkem by měla být „transformace“ mediační dohody do formy vykonatelného titulu, tak i kolizní rovině (pro určení práva rozhodného pro mediační dohodu).

Na str. 64 a 65 autorka uvádí, že se záměrně nepouští do analýzy vztahu mezi mediační dohodou a soudním rozhodnutím při uznání a výkonu, což bych považovala za jednu z nejzajímavějších otázek vykonatelnosti mediační dohody a očekávala bych jeho podrobnější rozbor v rámci diplomové práce.

Autorčín závěr v kapitole 5.4 o rozdílech mezi mezinárodní a unijní právní úpravou zůstává příliš otevřený, autorka by měla uvést, o jaké konkrétní „nové rozdíly“ se jedná.

I přes výše uvedené výhrady a nepřesnosti se domnívám, že se autorka zpracovanému tématu podrobně věnovala a že se jí podařilo naplnit vytyčené cíle a prokázat schopnost samostatné práce. Oceňuji autorčiny vlastní názory, které se nebála na několika místech formulovat, a dále snahu o přehledné podání závěrů srovnávací analýzy v podobě přehledových tabulek jak v samotném textu, tak i v příloze diplomové práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíle vymezené přehledně v úvodu práce byly naplněny a v závěru práce přehledně shrnuty.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	<p>Autorka prokázala schopnost samostatné práce, když na základě analýzy a komparace relevantních právních pramenů mezinárodního, unijního a vnitrostátního práva ČR zhodnotila fungování a vykonatelnost mediačních dohod a dopad nových mezinárodních pravidel v podobě SÚ.</p> <p>Vycházela-li autorka z cizích zdrojů, řádně je citovala. Diplomová práce prošla kontrolou na plagiáty.</p>
Logická stavba práce	Členění práce na kapitoly je systematické, nicméně, jak je vysvětleno výše, na některých místech své práce se autorka bohužel nevyhnula nesouladu obsahu kapitoly s jejím nadpisem. Přehlednosti práce by přispělo členění do kratších podkapitol.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s poměrně velkým množstvím zdrojů, ať už jde o domácí či zahraniční odbornou literaturu a v omezenější míře i judikaturu, přičemž zdroje vždy náležitě cituje, použité zdroje přehledně shrnuje v seznamu připojeném v závěru práce.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	V diplomové práci převládá analýza a komparace nad metodou popisnou, což oceňuji. Na základě zjištěných poznatků se autorka nebojí formulovat i své vlastní názory.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je přehledná, odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci. Oceňuji použití srovnávacích tabulek.
Jazyková a stylistická úroveň	Autorka používá čtivý jazyk a styl odpovídající odbornému právníckému pojednání, pravopisné chyby se v textu téměř nevyskytují.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	<p>Doporučuji práci k obhajobě.</p> <p>Ráda bych se ještě vrátila ke své připomínce k chorvatsko-singapursko-řeckému případu uvedenému na str. 51 diplomové práce. Pokud by singapurská společnost potřebovala vykonat mediační dohodu v Řecku a musela by tam za tímto účelem zahájit soudní řízení, podle jakých pravidel by se posoudila mezinárodní příslušnost řeckých soudů?</p> <p>Dále bych se diplomantky ráda zeptala na to, jak přesně myslela svůj závěr o tom, že pro případ, že by k SÚ přistoupila EU jako celek, získala by unijní úprava aplikační přednost, zatímco v případě přistoupení „pouze“ jednotlivých členských států, aplikační přednost by získala SÚ. Je vůbec možné, aby SÚ ratifikovaly členské státy EU samostatně?</p>
Navržený klasifikační stupeň	S výhradou výsledku obhajoby předběžně navrhuji klasifikační stupeň v ý b o r n ý .

V Praze dne 1. května 2022



JUDr. Marta Zavadilová, Ph.D.
oponentka diplomové práce